

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn festiuitatib[us] sanctoru[m] me[n]sis sep.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

In festo sc̄ti Matthei apli

E scilicet ignorātie et culpe. a Et q̄am-
bulat in tenebris nescit quo vadat
Lyra. quia declinavit a rectitudine vie.
b Qd̄ lucē habe. tc̄. Tbo. p̄ verā fiz-
dē. c Et filii lucis sitis. i. ipsius dei
q̄ est vera temp̄ter

Eph. 5. b nalux. vñ dicis: vt

filii lucis ambulate

s Mattheū noīe. Gor. ceteri euāge-
lyste. p̄ter verecundia nō appellant eū no-
mine vulgato/ sed leui. Binomius eū su-
it. Ipse mattheus p̄ se nominat propter
humilitatem. h Et ait illi: Seque-
re me. L. y. Day

thgum talibus oc-
cupatum vocant
vt d̄ gratia dei nul-
lus desperat quam
tuncung fuerit in
vilibus occupatus

i Et surgēs se-
cūt̄ est eum. sicut
aliqua dilaciōe: q̄
sicut poterat mo-
uere aurē extenus
verbo: ita etiā into-
rius mente inspirā-
do; sicut eū passio-
ni appinquis illos
q̄ ad ipm capiendū
venerat̄ solo verbo
prostrauit dicens:

Ego sū: ita soloyer h

bo poterat q̄scag. h

ad se trahere et in

hoc apparebat vñ-
tus diuinitatis ieo.

k Et facūt̄ est

discubente eo in

domo. Et alibi di-

cit: Et fecit ei cōvi-

niū magnuz leui in

domo sua. l Et co-

ce multi public,

r̄ pe. yeni. discu-

ciū iefu. L. y. sicut

eū socij matthei

recedēt ab eis et vo-

lens sequi christi:

fecit eis cōviciu-

m. l Et vidētes

pharisei. L. y. pha-

risei in populo in-

deoz reputabātur

religiosi: vñ etiā in

babitu ab aliis erat

disticti. vidētes igū

Postilla **V** Idit ie-

lus ho-

minē se

dētem.

Matthei. ix. Luce-

v. Mar. b. Hislo-

ria huīus euāgelij

facta ē anno christi

xxxi. v. Id̄ Junij.

feria. ii. Luna. r. in-

ditioe. iiiij. Aū initii

um illius euāgelij

scribit lance. Dat

thēus in eodē capō.

Tmar. 2. b. Q̄ christus sanauit

Luce. 5. f. paralyticis qui fuit

portatus i lecto an-

ipm in cōspectu to-

ti⁹ populē: cui chri-

stus ait: Surge tol-

le lectū tuū et vade

in domū tuā. Vide

ea aut̄ turbe timu-

erat: et glorificau-

rū deū/dicētes: qz

vidimus mirabilia

bodie. o Et cum

trās. le. sc̄z de galī

lga. e Eli. ho-

minē. Gor. tā itui

tu copia. q̄ mēris.

f Et Sede. in the-

lo. L. y. est loc⁹ in q̄

solebat campsores

sedere: qd̄ qdem ne-

gocū vir aut̄ nō q̄

exerceri potest sine

pcō: vt dicit Gre.

vel bm gor. est loc⁹

in quo soluebātur

publica rectigalia

g signorantie.

a Et q̄m ambulat in tenebris ne-

g vbiſu veritas. s que verā viā demonstrat.

b sc̄it quo vadat. Būm luce habe-

s. i. dei et vte eterne.

c tis credite in lucem: vt filii lucis si-

tis.

d

e

f

g

h

i

j

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

y

z

aa

bb

cc

dd

ee

ff

gg

hh

ii

jj

kk

ll

mm

nn

oo

pp

qq

rr

ss

tt

uu

vv

ww

xx

yy

zz

aa

bb

cc

dd

ee

ff

gg

hh

ii

jj

kk

ll

mm

nn

oo

pp

qq

rr

ss

tt

uu

vv

ww

xx

yy

zz

aa

bb

cc

dd

ee

ff

gg

hh

ii

jj

kk

ll

mm

nn

oo

pp

qq

rr

ss

tt

uu

vv

ww

xx

yy

zz

aa

bb

cc

dd

ee

ff

gg

hh

ii

jj

kk

ll

mm

nn

oo

pp

qq

rr

ss

tt

uu

vv

ww

xx

yy

zz

aa

bb

cc

dd

ee

ff

gg

hh

ii

jj

kk

ll

mm

nn

oo

pp

qq

rr

ss

tt

uu

vv

ww

xx

yy

zz

aa

bb

cc

dd

ee

ff

gg

hh

ii

jj

kk

ll

mm

nn

oo

pp

qq

rr

ss

tt

uu

vv

ww

xx

yy

zz

aa

bb

cc

dd

ee

ff

gg

hh

ii

jj

kk

ll

mm

nn

oo

pp

qq

rr

ss

tt

uu

vv

ww

<p

In festo sancti Michaelis archängeli 171

A christū cū publicanis et pectorib⁹ māducā
temundigne ferebant et murmurabant
a **D**icebat discipulus eius. **G**or. **L**y.
suctudo detracto et eloq⁹ de alio non in fa-
ciē ei⁹; vñ qñ discipli ei⁹ videbant eis pec-
care alloq⁹bat ma-
Pat. 12. a gis. vñ: Abiit ie-
sus sabbato p̄ sata
discipli aut̄ ei⁹ eli-
rietes egperfū vel-
lere spicas mādu-
care. Pharisæi aut̄
vidētes dixerūt ei⁹:
Ecce discipuli cui
facunt qđ nō licet
eis facere sabbato.
Qn̄ dō magister
videbat eis pecca-
re: alloquebant di-
scipulos/ ut hic.
b **Q**uare cum
publi. et pecca-
man. magi. ve.
Ati ie. audiens.
s. dō pharisæorū.
C **A**ut. p se ⁊ di-
scipul. **D** Hō ē
op⁹. i. necessariū.
E **G**alētib⁹. i.
sanis. **I** **A**medi-
cus s̄ male ha-
bētibus. **L**y. **T**i-
demus em⁹ q̄ medi-
cūs familiari⁹ ha-
bet se ad infirmū q̄
eo indiger. q̄ ad sa-
nū. **C**ū igit christ⁹
sit ver⁹ medic⁹ aia
Pat. 106. b rū: misit vñbū suū et
sanauit eos: ido fa-
miliari⁹ se debuit
h̄c ad pectoris qui
fuerū infirmi spūa-
li infirmitate. **S**ecū
Oft. 6. b do rñdit eis p auctoritatē. p̄phe. **G** **E**ū-
tes dī. qd̄ t̄: mi. vo ⁊ nō sa. **L**y. q. d.
si h̄c sepeurā cōsideretis: inuenietis me
facere p̄m ipsā. **G**or. **M**isericordiā volo
p pectorū dimissiōnē: ⁊ nō sacrificiū p ho-

locaustorū oblationē. Itē alibi dō: facere **L**
misericordiam et iudicium magis placet **P**ro. 21. 8.
deo q̄ victimę. **H** **H**ō em̄ veni voca-
re iustos. **G**or. s. ad penitentiā. **I** **G** 3
pectoris. supple veni vocare ad peniten-
tiā vt corrigan.

Lesse Postills

Arit dī
scipuli
ad iesū
dicentes. **D**ar-
vij. **W**ar. ir. **L**u.
ir. **H**istoria. **H** euā
selij facta est anno
christi. xxxii. vi. ka-
len. septembri. fe-
ria. v. luna. p. indi-
catione. v. Ante initii
um illius euāgeliū
scribit sc̄tū **H**at-
heus in p̄cedenti
ca. **P**accelerūt qui
didragmā accipie-
bant ad peruum: ec-
dixerunt: **V**agi-
ster vester non sol-
vit didragmā. **A**ie
etiam: Et cum in-
trasset domū: p̄
venit eū Jesus di-
cens: Quid vide-
tur tibi simō? **R**e-
ges terre a quibus
accipiūt tributum
vel censum: a filiis
suis v̄ alienis? Et
ille dixit: Ab alie-
nis. **D**ixit illi jesus
Ergo liberi sunt fi-
lii. **A**ter ergo nō sc̄
daliciemus eos: va-
de ad mare: et mu-
te hamum: et eum
piscem qui primus

ascederit toller. et aperto ore eius inueni-
es statorem: illū sumēs da eis. p me et te.
Et tunc sequitur euāgeliū hodiernum.
K Accesserūt discipuli ad iesū di-
centes: Quisputas maior est in re-

3

*L*avor *to* *disputa*
in *one* *qui* *sobr* *mo*
nor *off* *(* *stora* *mo*
do *med* *N*)

Fil-
lo tpe:
s ut proponerent
vnaz difficile que-
stionem.
Accesserūt ⁊
discipuli ad
iesū dicētes:
s quē chīmag b̄fe
maiore gl̄as i celo
Quisputas

In festo sancti Michaelis archangeli

E gno celorum. Aduocas iesus puulii.
 Ly. sancti Martini: q postea a bero. Pe-
 tro missus in galileam: ibidem fide catholica
 predicauit. a **C**Statuit eu i medio eo-
 rum. Ly. vt ab oibus videret: et atete pse-
 deretur. b **E**t
 dixit: Amen di-
 co vobis: nisi co-
 uersi fuerit. Ly.
 ra. a bellatione ve-
 stra. Quia dicitur
 2u.9.c q intravit in eos
 cogitatio quis eo-
 rum esset maior. Er-
 go christus dixit eis
 Nisi conuersti fue-
 ritis. c **E**t effici
 amini sicut par-
 uuli. Id est humi-
 les: et paruuli in ve-
 stra reputatione.
 d **M**odo intrabi-
 tis in regnum ce-
 lorum. Ly. de q de-
 monia abiecta sunt
 p superbia. Et ita
 oportet homines il-
 luc venire p viam
 contraria. s. p humili-
 tate: ergo subdit
 christus: e **Q**ui
 cuos ergo humili-
 auerit se sicut pu-
 uul. Iste: hic ma-
 ior est i regno ce-
 lorum. Lyra. quasi
 d. Ille qui erit hic
 humilior: erit ma-
 ior in regno celoz.
 2u.14.c unde dicit: Qui le-
 humilitat exaltabit. f **E**t qui suscep-
 rit parvulum vnum talem in nomi-
 ne meo. Gor. i. propter meum amorem.
 g **A**de suscipit. Ly. nam qui recipit
 proximum propter christum. christus dicit re-
 cipere. Exempli huius habemus in legē
 da sancti Martini: vbi dicit: q christus se
 vestitus ostendit illa parte chlamydis quā
 beatus Martinus dederat pauperi. pro-
 pter christū. h **Q**ui autem scanda-
 licauerit vnu de pusillis istis. Lyra
 Scandalizare aliquem est facere ei ruere in
 peccatum morale ex dicto vel facto suo
 malorum: hoc est. ppue ei inferre nocum-
 tu ex parte animi
 quod est contra cha-
 ritatem promovit
 ideo talis faciens
 alii sic ruere: si ha-
 cit hoc ex intentio-
 ne sue aduentitia
 semper peccat mor-
 taliter: etiam si di-
 crimini sacramentis
 quo aliis ruitum
 esset de genere pec-
 cati mortalies: sicut
 dicēta mendacium
 ioculus mulieris in
 intentione prabendit
 di eam ad adulterium:
 est perim mor-
 taliter ex intentione fi-
 nis: ergo dicit: Qui
 scandalizaverit vnu.
 Gor. multo magis
 qui plures. Depu-
 fillis istis: id est in
 mis. vnde Hiero.
 Qui scandalizatur
 recte pusillus dici-
 tur: qz qui magnus
 est: id est robustus
 in fide et charitate
 moueri non potest.
 vnu dicit: Non con-
 tristabit iustus qui
 quid ei acciderit.
 i **Q**ui i me cre-
 dit. Gor. magis est vitandum scandalum
 delium q infidelium. k **E**xpedit ei vt
 suspedat mola asinaria in collo ei.
 Ly. Euagelista loquitur ibi ad modum terre
 palestinoz: in qua pdenati ad mortem ligato
 safo ad collum precipitabantur in ma-
 re. Sensus est g. **E**xpedit ei. Ly. i. melius
 esset homini mori corgaliter: qz ei malo
 suo exemplo facere alio ruere in pcam mo-

A taleteq; ex hoc merec; morte eternā: q; gra-
uior ē morte corporali. a **C**um mūdo a
scādalis. i. mūdans hoīb; q; non curat
2. Co. 8. d scādalicare primos. vñ: Si elca mea scā-
dalat. p̄mū meum: nō ināduicabo car-
nes in eternū.

b **C**onfessio em̄

est vt veniāt scā-
dala. Ly. nō ē ne-
cessitas absolute/

lunt vivere mūda/
ne. i. oib; volūta/
re suā adiplerēne/

cessario sequit ad
ho scādalu alioz:
q; nō formidat pro
rimos scādalicare.

c **C**lerūtāmē ve homini illi q; quez

d scādalu venit. Si autē mān̄ tua

e vel pes tuus scādalicat te: absci-

f. i. retrahē a malo ope. s. i. dissētū i d qd sui de-

de eū t proīce abs te. Bonū est

tibi ad vitam ingredi debilez vel

g. i. occatio sit scandali.

h. i. oculū tuus scanda-

i. i. proīce abs te. Bonū ē tibi ad

j. i. vitā ingre. debi-

k. i. vel claudū: q; duas manus v̄l

l. i. duos pedes ha-
bentē mit. in ig-
ner. Et si oculū

m. i. tu scan. ter erue
eū t p̄i. abs te. Bonū ē ti. vñ oculū

n. i. vi. stra-
re: q; du. oc. ha.
mitti i se. ignis.

Quō mem-
bra sunt am-
putanda. dū ad ritandū pec-

catū. Dēbra em̄ corpis sūt a deo data: et
ideo nō ē in p̄tate alicui p̄fōne abſcide-
re sibi mēbrū: sic nec ſeipm occidere: tū q;
q; h̄ nō excludit p̄cupiſcētia interior i qua-

viget p̄cūm: tū q; q; alia viā p̄t incl⁹ ob-

uiare p̄ctō p̄ rōnez:

ve ſez libez arbitri/
um/cohibendo mē

brum a p̄cti exerci/
tior: sic dī manus

abſcidi inq̄tū ph̄b
etur ab illico ta-
ctu: p̄ea h̄tū ph̄b

bef ab illico gres/
su/ocul̄ ab illico

vñū: z iſta abſcissio
est meritozia z law-
dabilis: no ast illa

q; cēt p̄ mēbroz p̄i
uatoz: f **C**lide

te ne cō. vñū t̄c.
Ly. q; q̄tūcūq; h̄o

ſit paru i b mōdo:
tñ b̄z angeli ſibi as

ſignatū a dō ad ſuī
cuſtodiā: z tō ſi ho-
mies minimi ſic a

deo honozāt: mul-
to forti a nob ſune

bonozādi: iō ſubdit
ebiſt. g **D**ico

em̄ vo. q; an. eo
rū. ſ. i. ſignati ip̄is

b **S**emp vid-
fa. ya. mei. Lyra

q; q̄tūcūq; mittan-
tur ad tgalū reruz

admiſtratione: tñ
ſem̄ deo adheret

p̄ apertā viſionēz.
i **C**ui est i cgl.

Ly. Licet em̄ de-
ſit vbiq; per eſcen-
tia/pſentiam z po-

tentiam: tamē ſpe-
cialiter dicit elle in

celis: vbi adēt cui
beatis per apertas

viſionem.